

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 19 maart 2019
Betreft Waalbrug-renovatie aanvang maart 2019

Postadres

Gemeente Nijmegen
R010
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Gerben Siebenga
g.siebenga@nijmegen.nl
T 024 – 329 92 39

Geachte leden van de raad,

Op maandag 4 maart is Team Waalbrug gestart met de voorbereidingen voor de eerste fase van de renovatie van de Waalbrug. De aannemerscombinatie doet dat in opdracht van Rijkswaterstaat, de eigenaar van de brug. Vanaf vrijdag 22 maart starten de werkzaamheden voor de vervanging van het betonnen wegdek. Tijdens deze eerste fase is er sprake van een langdurige beperking van het aantal rijstroken op de brug. Die hinder is uiteraard niet onverwacht en helaas ook onvermijdelijk vanwege de aard van de werkzaamheden en de vondst van chroom-6 in de verf die in het verleden is gebruikt. Om het icoon van de stad weer in zijn oude glorie te herstellen, maar natuurlijk vooral om de Waalbrug de komende decennia als een veilige verbinding van en naar onze stad te kunnen blijven gebruiken, zullen we de komende jaren overlast moeten accepteren.

Rijkswaterstaat en de gemeente hebben in de afgelopen jaren zoals bekend al zoveel mogelijk maatregelen genomen om hinder te beperken. Tijdens de werkzaamheden gaan we daarmee door, onder andere door het stimuleren van spits mijden en het aanmoedigen van andere vormen van vervoer.

Met deze brief willen wij u op de hoogte brengen van de stand van zaken rond de werkzaamheden en de maatregelen die we nemen om de doorstroming van het verkeer toch zo optimaal mogelijk te houden. Dat zullen we regelmatig blijven doen zodat u geïnformeerd bent over de aanpak en de resultaten daarvan.

Hieronder schetsen we kort de eerder vastgestelde uitgangspunten voor het werk en de consequenties van de ontdekking van chroom-6. Daarna leest u wat er is gedaan om de hinder te beperken en hoe het proces van de werkzaamheden er uit ziet.

Wat gaan we doen aan de brug?

Rijkswaterstaat en gemeente Nijmegen werken samen aan een goede bereikbaarheid van Nijmegen. De renovatie van de 80 jaar oude Waalbrug is nodig om ook in de toekomst vlot en veilig verkeer over de brug mogelijk te houden. Rijkswaterstaat is eigenaar van de brug

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Nee

en verantwoordelijk voor de onderhoudswerkzaamheden. De gemeente Nijmegen is als wegbeheerder verantwoordelijk voor het wegverkeer over de brug. De werkzaamheden aan de monumentale brug bestaan uit de complete vervanging van het betonnen rijdek en het schilderen van de staalconstructie. Daarnaast wordt in opdracht van de gemeente Nijmegen de busbaan omgebouwd tot een fietspad in twee richtingen en worden de beeldbepalende elementen zoals de balkons, de leuning en de hangverlichting, die in het verleden verloren zijn gegaan zo veel mogelijk teruggebracht in de oorspronkelijke staat.

Aanbestedingseisen

In de aanbestedingseisen zijn eisen vast gelegd over de voorwaarden waarop het werk wordt uitgevoerd. Die eisen zijn in oktober 2016 met uw raad gedeeld. Op hoofdlijnen hielden die afspraken het volgende in:

- Minimaal 2x1 rijstroken beschikbaar voor autoverkeer gedurende maximaal 18 maanden (met uitzondering van max. 5 weekend- en 10 nachtafsluitingen).
- De Waalbrug blijft beschikbaar voor hulpdiensten, OV-bussen, fietsers en voetgangers.
- Vrachtwagens zwaarder dan 3,5 ton, touringcars en landbouwvoertuigen kunnen tijdens de gehele renovatie geen gebruik maken van de Waalbrug.
- Tijdens de Vierdaagse en de Vierdaagsefeesten wordt niet aan de brug gewerkt en zijn er (behalve op de dinsdag) 2x2 rijstroken beschikbaar.

Eind 2017 presenteerde Team Waalbrug (KWS Infra) een innovatieve oplossing waarbij 2x2 rijstroken beschikbaar bleven. Op die manier kon verkeershinder niet worden voorkomen, maar wel verder worden beperkt. Nadat Rijkswaterstaat vorig jaar vast stelde dat er chroom-6 in de verf van de brug zat, was de voorgestelde oplossing helaas niet meer haalbaar in verband met de noodzakelijke extra veiligheidsmaatregelen. In alle scenario's was een terugkeer naar de oorspronkelijke eis van 2x1 rijstroken noodzakelijk. Hierover is uw raad in november 2018 geïnformeerd.

Veiligheidsmaatregelen

Medio 2018 is chroom-6 geconstateerd in de verf op de Waalbrug. De renovatie van de brug is toen uitgesteld. Anders dan bijvoorbeeld voor het verwijderen van asbest, zijn er geen protocollen beschikbaar voor het verwijderen van verf met chroom-6 op een dergelijke schaal in de openbare ruimte. Het heeft dus meer tijd gekost om extra maatregelen uit te werken zodat de werkzaamheden veilig voor de medewerkers, weggebruikers, omwonenden en het milieu kunnen worden uitgevoerd. Daaraan zijn de allerhoogste eisen gesteld. Dat betekende onder meer andere vergunningen, ontheffingen, meldingen en werk- en veiligheidsplannen. In totaal ging het om zo'n 140 vergunningen en plannen die moesten worden aangepast. Het betekende ook dat het niet mogelijk was om de 'bonus' van alle rijstroken open in stand te houden; op de brug is namelijk extra ruimte nodig voor allerlei voorzieningen voor het veilig werken met chroom-6. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om werktenten met onderdruk en decontaminatie-ruimtes waar werkers zich kunnen omkleden na het werk. Daarom is gekozen voor 2x1 rijstroken gedurende maximaal 1,5 jaar, conform oorspronkelijke eisen.

Ook in de planning moest er iets veranderen. Vanwege de strenge eisen voor het werken met chroom-6 is het niet meer mogelijk is om het totale werk in 1,5 jaar uit te voeren. Meer handelingen om de veiligheid te waarborgen en minder grote oppervlakken die in één keer kunnen worden aangepakt, betekenen helaas meer doorlooptijd. Maar we doen geen concessies als het gaat om de veiligheid van werkers en de omgeving.

Fases werkzaamheden

Team Waalbrug concentreert zich in de eerste fase op de vervanging van het betondek. Afhankelijk van eventuele staatschades en de impact van het verwijderen van de verf van de stalen balken waarop het betondek ligt, duurt deze eerste fase 1,5 jaar (met 2x1 rijstroken). Daarna volgt fase 2 waarin de staalconstructie wordt geschilderd, de parallelbanen worden gerenoveerd en de beeldbepalende elementen worden terug gebracht.

Wanneer fase 2 exact start en hoe lang die gaat duren (en welke consequenties er zijn voor het verkeer), is nu nog niet te zeggen door Rijkswaterstaat en Team Waalbrug. Dat is namelijk sterk afhankelijk van wat er nog wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden in fase 1. De te verwachten situatie onder het oude betondek is uiteraard goed geanalyseerd en in de werktijd zijn marges ingebouwd, maar niet alles onder het dek is 100 procent zichtbaar en dus voorspelbaar. De kennis uit fase 1 wordt in de tweede fase van de renovatie van de Waalbrug meegenomen. Daarom is het op dit moment niet bekend wanneer het schilderen van de bogen precies begint en wanneer de gehele renovatie afgerond is.

Na afronding van fase 1 kan het betondek weer worden gebruikt door autoverkeer (2x2 rijstroken), maar nog niet door vrachtverkeer. Pas zodra de gehele renovatie gereed is, kan vrachtverkeer weer van de brug gebruik maken.

Verkeer Waalbrug

Vanaf 22 maart, wanneer de vervanging van het betonnen wegdek start, gaat het verkeer hinder ondervinden.

Auto's, fietsen en voetgangers

Weggebruikers hebben dan twee rijstroken beschikbaar in plaats van vier en gaan buiten de bogen rijden. Automobilisten stad inwaarts gaan over de busbaan rijden.

Weggebruikers stad uitwaarts rijden dan over het oostelijke fiets- en voetpad. Gemeente Nijmegen en Rijkswaterstaat hebben afgesproken, dat deze situatie van 2x1 rijstrook maximaal 18 maanden mag duren. Fietsers stad inwaarts en voetgangers maken gebruik van het westelijke fiets- en voetpad. Fietsers stad uitwaarts krijgen overdag een aparte, veilige ruimte beschikbaar binnen de bogen. 's Avonds en 's nachts maken ze gebruik van het westelijke fietspad.

Vrachtwagens, touringcars en landbouwvoertuigen

Vrachtwagens, touringcars en landbouwvoertuigen kunnen tijdens de gehele renovatie (dus zowel fase 1 als fase 2) geen gebruik maken van de Waalbrug. Dit verkeer wordt verwezen naar De Oversteek en de omliggende snelwegen. Tussen het Traianusplein en het

Splitsingspunt verloopt de omleidingsroute via de singels, Graafseweg, Neerbosscheweg, Energieweg en Graaf Alardsingel.

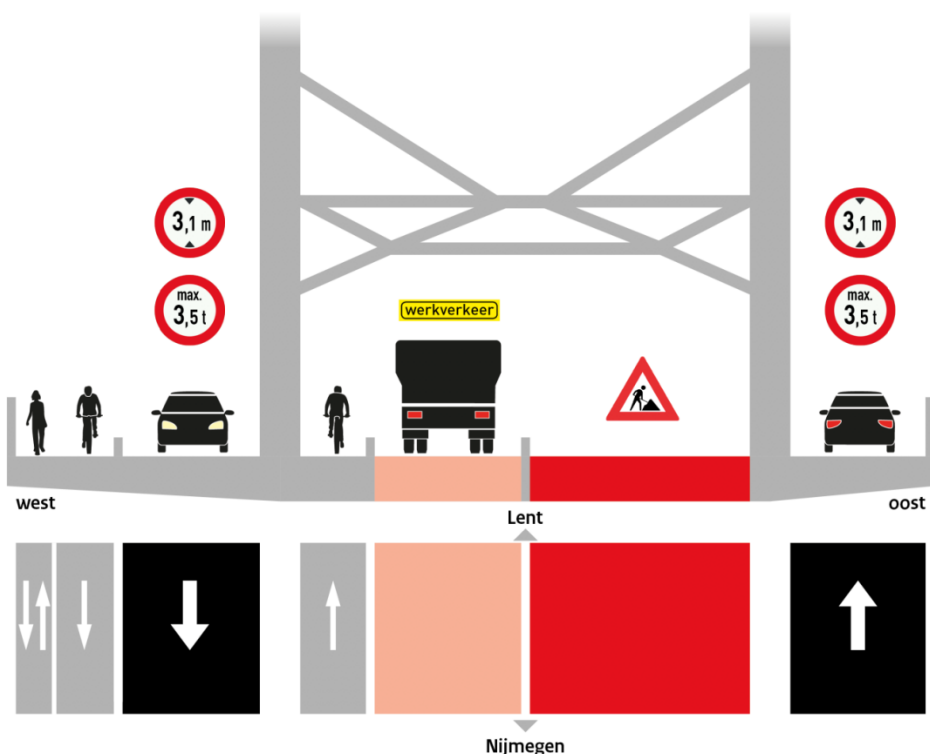
Het weren van vrachtauto's wordt juridisch geregeld met een gewichtsbepanking (max. 3,5 ton) en een hoogtebepanking (max. 3,1m). Aanvullend is er sprake van een fysieke wering met hoogteportalen. Bouwverkeer voor de Waalbrug-renovatie zelf kan wél over de brug rijden, door het werkvak tussen de bogen.

OV-bussen / hulpdiensten

Tijdens de werkzaamheden (en ook in de definitieve situatie) rijden OV bussen en hulpdiensten mee met het reguliere verkeer. De verkeerslichten bij de Turennesingel zijn zodanig aangepast, dat zij hier met voorrang kunnen invoegen en vervolgens ongehinderd de brug over rijden. Dit is mogelijk doordat ook de verkeerslichten bij het Traianusplein zijn aangepast.

Tot voor kort werd het verkeer stadinwaarts, gedoseerd bij de verkeerslichten op het Keizer Traianusplein. Hierdoor stond de wachtrij voor het verkeerslicht op de brug. Sinds 4 maart gebeurt het doseren van het verkeer ter hoogte van de Turennesingel. De wachtrij staat daardoor niet langer op de brug maar ten noorden van de brug. Dit betekent dat niet alleen bussen en hulpdiensten met voorrang invoegen en ongehinderd kunnen doorrijden. Het draagt er ook aan bij dat autoverkeer ongehinderd de stad in kan rijden. Bij de Turennesingel wordt precies de hoeveelheid verkeer doorgelaten die het Traianusplein kan verwerken. Hulpdiensten mogen –indien noodzakelijk- ook door het werkvak rijden.

Om de doorstroming van de bussen staduitwaarts te waarborgen, rijden de bussen de komende periode zo min mogelijk over de Singels. Behalve op zondag en op marktdagen (dus dinsdag t/m vrijdag) rijden ze voorlopig over de Burchtstraat. Na oplevering van de Waalkade (eind juli) verdwijnen de bussen uit de Burchtstraat. De komende tijd wordt de doorstroming op de Singels nauwlettend gemonitord. Afhankelijk van de doorstroming op de Singels gaan dan de bussen óf over de Waalkade óf worden ze verdeeld over de Waalkade en de Singels.

Automobilisten, motoren, OV-bussen, hulpdiensten, kleine(re) busjes fietsers en voetgangers kunnen tijdens de werkzaamheden de brug blijven gebruiken. Andere voertuigen moeten via de Oversteek rijden. Tijdens de Vierdaagse en de Vierdaagsefeesten wordt niet aan de brug gewerkt en kunnen de wandelaars traditiegetrouw over de brug lopen.

Bereikbaarheidsmaatregelen gemeente en regio

De bereikbaarheid van de stad Nijmegen tijdens de werkzaamheden heeft voor Rijkswaterstaat, Team Waalbrug en de gemeente Nijmegen de hoogste prioriteit. Hinder is onvermijdelijk, maar in de afgelopen jaren is al gewerkt om de effecten zoveel mogelijk te verzachten. De gemeente heeft aanvullende maatregelen genomen voor de doorstroming van het verkeer in de stad. Deze maatregelen waren al gebaseerd op een 2x1 situatie conform de gemaakte bestuurlijke afspraken met Rijkswaterstaat. Daarnaast zet de gemeente een extra programma [SLIMspitsen](#) in, waarbij automobilisten worden gemotiveerd om op andere wijze te reizen. Ook is er een gezamenlijk operationeel team, wat toeziet op de realisatie en de werking van verkeersmaatregelen.

Infrastructurele aanpassingen:

- Verdubbeling linksafbeweging Industrieplein
- Aanpassen Nymaplein voor vrachtverkeer
- Vervroegde vervanging verkeerslichten Traianusplein en de singels
- Griftdijk minder aantrekkelijk maken als sluipteg van en naar A15
- Aanleg snelfietsroutes

Verkeersmanagement:

- Door het aanpassen van de software van de verkeerslichten op/rond het Splitsingspunt zorgen we ervoor dat het verkeer op de route Oversteek en S100 meer groen krijgt.
- Dynamische en statische route informatie in de stad en in de regio helpen automobilisten om de snelste route te kiezen.
- Bij incidentele maatregelen worden tekstkarren en/of verkeersregelaars ingezet.
- Vanuit de Verkeermanagement Centrale wordt de doorstroming in de stad nauwlettend gevolgd en waar nodig bijgestuurd. Hiervoor is extra menskracht vrijgemaakt. Ook worden twee extra verkeerscamera's op de Waalbrug geplaatst. Bij incidenten zorgen we er met wegininspecteurs en sleepdienst voor dat de weg zo spoedig mogelijk weer vrij is.
- Na 2-3 maanden wordt gekeken wat het effect is van de maatregelen en wordt indien nodig het maatregelenpakket bijgesteld.
- Specifiek voor de OV-lijnen houdt Breng zelf bij hoeveel vertragingen er optreden op met name de kwetsbare plekken (Industriplein, OV-lijnen stad uit). Met verkeersmanagement en gerichte omleidingsroutes wordt in de periode medio 2019-eind 2020 ingezet op minimale hinder voor de OV-reizigers. Ook wordt gekeken of extra bussen ingezet kunnen worden in de spits zodat autoforensen een alternatief hebben met voldoende zitplaatsen. Gemeente en Breng overleggen periodiek over de gemeten hinder op de OV-lijnen.

Mobiliteitsmanagement SLIMspitsen

We zetten het programma SLIMspitsen in om een deel van de (frequente) automobilisten te verleiden andere (vervoers)alternatieven te gebruiken en zo de spits met de auto te mijden. Hiervoor worden spitsmijdprojecten ingezet ondersteund met een brede communicatiecampagne. De aanpak bestaat uit de volgende maatregelen:

- *SLIMspitsen Waalbrug:* Automobilisten die regelmatig over de Waalbrug of Oversteek rijden, ontvangen een persoonlijke uitnodiging om deel te nemen aan het SLIMspitsen Waalbrug. De doelstelling is om tenminste 600 dagelijkse spitsmijdingen te realiseren op de Waalkruisingen. Automobilisten die deelnemen sparen voor credits die inwisselbaar zijn voor cadeaus zoals OV-tegoed, P&R kaartjes, fietsaccessoires en Fonq-artikelen.
- *SLIMspitsen Wijkprojecten:* Deze Spitsmijdprojecten zijn gericht op de vermindering van hinder op de hoofdroutes in de stad waar knelpunten ontstaan als gevolg van omrijroutes. De doelstelling is om tenminste 500 wekelijkse spitsmijdingen te realiseren op deze knelpunten. Hier worden een 3-tal maatregelen ingezet:
 - SLIMspitsen eBike
 - SLIMspitsen Fietsstimulering
 - SLIMspitsen Flex(Thuis)werken
 Automobilisten die deelnemen sparen naast een individuele beloning ook voor wijkpunten die ingezet kunnen worden voor mobiliteitsgerichte wijkprojecten.
- *SLIMspitsen Brede Communicatiecampagne.* Een campagne om enerzijds Nijmegen en omgeving gedurende de renovatie te informeren en anderzijds gericht op het gedrag van automobilisten en deze te stimuleren en motiveren te kiezen voor een alternatief voor de auto.

Communicatie

De communicatie over de werkzaamheden aan de Waalbrug gebeurt in eerste instantie door Rijkswaterstaat via hun eigen middelen, maar wel in goede samenwerking met de aannemer en de Gemeente Nijmegen. De middelen die ze hiervoor inzetten zijn naast persberichten en mailing naar specifieke doelgroepen als de vervoerssector ook algemene informatiekkanalen als www.rijkswaterstaat.nl/renovatiewaalbrug en Facebook@RenovatieWaalbrugNijmegen. De gemeente Nijmegen deelt deze informatie via de eigen communicatiemiddelen (Brug, digitale nieuwsbrief en social media). Voor vragen kan het publiek terecht bij het publieksinformatienummer van RWS: 0800-8002. Weggebruikers worden geïnformeerd door middel van tekstkarren, borden en dynamische reistijdinformatie (lokaal en regionaal). Voor de communicatiecampagne over het programma SLIMspitsen ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester